

EGYHÁZI ÉNEKEINK ÚJ FORMÁBAN.

26.

(Énekeskönyv 190. helyett.)

Uram, tehozzád szállt imánk.
Uram te látod, bent mi bánt.
Ne hagyj el minket, oh ne hagyj,
Neved nekünk fegyvernek add.
Neved nekünk pajzsunk legyen,
Hallgass meg jó Atyánk. Amen.

27.

(Énekeskönyv 26. helyett.)

1. Mit remegsz, mért háborogsz, én szívem, mi bántott ?
Bánat és bú ellened mért ütöttek pártot ?
Oh ne csüggedj, nézz az égbe,
Küld az Úr a szenvedésre
Balzsamot.
2. Mit remegsz, mért háborogsz, én szívem, mi bántott ?
Azt hiszed, hogy senkisé fogja már a pártod ?
Oh szívemnek bús keserve,
Fönt az Úr, az ő kegyelme
Nem hagy el.
3. Mit remegsz, mért háborogsz, én szívem mi bántott ?
Bánatodra balzsamod mérthogy nem találod ?
Oh tekints fel bánatodból,
Fennt az Úr, nem hallod, így szól :
Bízzatok.

28.

(Énekeskönyv 3. helyett.)

Értelemnek Istene, oh jelenj meg köztünk.
Esdekelve száll feléd minden érzeményünk.
Oh bocsásd ránk égi lángod.
Gyújts mibennünk, gyújts világot
Istenünk.

29.

(Father high. Esketésre.)

1. Sziveket megáldó édes jó Atyánk,
Boldog döbbenettel száll hozzád imánk
Sziveinkbe irtad legszebb titkodat,
Oh te töltsd be, mit most két szív itt fogad.

2. Boldogságot, áldást adj, Uram nekik,
Akik egymás terhét itt most fölveszik,
Akiiket egymásnak jegyzett el szívük.
Add, egymásban leljék boldog édenük.
3. Egy ember félelme, egy ajk nem ajak.
Minek élsz, ha vágyra vágyad nem fakad ?
Minek volna szív és minek a kebel.
Dobbanatra, ha nem dobbanat felel.
4. Érted é hát ember, mi a célod itt ?
Az a célod itt, hogy mást hogy boldogíts:
Boldogságát, hogyha másban lelte fei,
Üdvéből ki nem fogy holtig a kebel.
5. Sziveket megáldó, édes jó Atyánk,
Boldog döbbenettel száll hozzád imánk.
Sziveinkbe irtad legszebb titkodat:
Oh te töltsd be, mit most két szív itt fogad.

30.

(Urvacsora vételkor.)

1. Jer az Úrnak asztalához,
Krisztus áldott serege,
Rád erőt, megújulást hoz
Életosztó melege.
Im az Úr szerelme vár,
Megterítve készen áll
Urkrisztusnak vacsorája.
Emlékeztető példája.
2. Jertek, jertek mind, akiknek
Búsulás a pohara,
Kiknek arcán árkot ejtett
Könnyeknek zápora.
Im az Úr szerelme vár stb.
3. Jertek, jertek elfáradtak,
Jertek későn érkezők,
Itt az élet vándorának
Ád az Isten pihenőt.
Im az Úr stb.
4. Jöjjetek, kik szomjuhoztok.
Jöjjön, aki elepedt,
Örökélet italával
Töltsétek be lelketek.
Im az Úr stb.
5. Vesd le, dobd le büszke ember
Gőgös önteltségedet
Jer az Úrnak asztalához
Egytestvér vagyunk veled
Im az Úr stb.
6. Oh de boldog, oh de áldott
Kútforrás lett e kehely,

Mennyi bűt örökre váltott
 Áldást osztó cseppjével
 Im az Úr stb.

7. Szent Atyánk, oh légyen áldott,
 Áldott az a pillanat,
 Amikor közinkbe szállott
 Prófétáinknak szent fiad.
 Im az Úr stb.

8. Im kinyílt a titkok titka,
 Úgy hívják, hogy szeretet,
 Már ezentul ebbe bízva
 Eltévednünk sem lehet.
 Im az Úr stb.

9. Tárva — nyitva áll az útunk,
 Lépjetek rá emberek,
 Rajta jó Atyánkhoz jutunk,
 Vezetőnk a szeretet.
 Im az Úr stb.

31.

(Záró énekek *En Istenem* dallamára.)

- a) Felséges Ur, szivünkben új remény fakadt.
 Oh, te ki fent vagy,
 Fordítsd felénk oltalmadat.
- b) Óhajtvá várt, sóhajtvá szállt hozzád imánk,
 Oh, te ki fent vagy,
 Csak el ne hagyj, velünk maradj!
- c) Meghallgatál, vigasztalál, nagy Istenünk,
 Oh, te ki fent vagy,
 Maradj, maradj mindig velünk.

32.

(Kezdő ének)

Sóhajtvá vár, remegve száll imánk feléd,
 Oh, te ki fent vagy,
 Szent arcodat fordítsd felénk.

33.

(*Adjunk hálát mindnyájan helyett, csapások, veszített csaták idején.*)

- 1. Menyben lakó hatalom,
 Életosztó irgalom,
 Egyetlen egy Istenség,
 Halld meg szivünk dobbanását
 Fogd fel sajtó zokogását,
 Mélyről omló, szakadó
 S megnem álló könnyhullását
- 2. Megbocsátó szeretet,
 Lásd meg, oh lásd gyermeked
 Magavádoló bánatát.

Azt a vért, mit érte ontott
Váltsa meg az érte ontott
Mérhetetlen könnypatak
S elborult sok férfihomlok.

3. Szent Igazság, akarunk
Érteadtuk két karunk
Vérontásra, végromlásra.
Virrasztunk a néma égben,
Várunk rád a vaksötétben
Arcod amíg felragyog
Fényömlésben, napsütésben.

34.

(Közének)

Szívünk szavát küldtük tehozzád,
Oh véghetetlen szeretet,
Szívünknek boldog dobbanása
Öröm neked, himnusz neked.
Oh, jó Atyánk, tartsd meg szívünknek
Szerelmed zengő ritmusát
S szerelmeddel foghassuk át.

35.

(Közének)

Nagy Istenünk tekints le ránk,
Halld meg hívó szavunk,
Tebenned bizva gyermekid
Téged magasztalunk.
Hitünk, ha lankadoznék,
Érőnk, ha csüggedez.
Szent útatad szent ígéd
Nékünk mutassa meg.

36.

37.

(Kezdő ének)

(Záró ének)

Én Istenem, téged várunk
Tudjuk, hogy itt rád találunk.
Adj minékünk élő hitet,
Benned bizó bátor szívet.
Ha elfelejt, ha megtagad,
Egész világ, ha ránk szakad,
Egész világ ha összedül,
Álljunk meg a bajt emberül.

Én Istenem téged vártunk,
Itt szívünkben rád találtunk.
Adtál nekünk élő hitet.
Benned bizó bátor szívet.
Egész világ, ha összedül,
Álljunk meg a bajt emberül.
Ne kérjük, a holnap mit rejt,
Rendületlen álljunk mi helyt.

38.

(Kezdő ének)

Im bejöttünk templomodba édes Atyánk, Istenünk,
Oh emeld fel szíveinket, vonj magadhoz, légy velünk.
Vig örömben, néma gyászban,
Minden megpróbáltatásban
Bizodalunk csak tebenned édes Atyánk, Istenünk.

Pálffy Márton.

IRODALOM.

Mi volt Dávid Ferencnek és Heltai Gáspárnak az „igazi” neve? Amióta Pokoly József a Ker. Magvető XXXVII. 263—66 lapjain közzétette Bogáthi Fazekas Miklós naptári feljegyzéseit, azóta állandóan kísért az a föltevés, hogy Dávid Ferencnek volt „igazi” családi neve s ez a Bogáthinál feljegyzett „Herthel” volt. Pokoly után Kanyaró Ferenc állította „Dávid Ferenc” c. monografiájában (Ker. Magvető XLI 2. lapján), hogy az „igazi” családnév „Helter” volt. Csakhogy Kanyaró itt olvasási hibát követett el, felcserélvén „Herthel” és „Helter” neveket. Ezt utóbb (Ker. Magvető XLIII. 111 lap) maga is elismerte. Később, a Magyar Nyelv 1915. évf. 223—225 lapjain Trócsányi Zoltán értekezett „Dávid Ferenc nevééről” s ugyanarra a konklúzióra jutott, mint már Pokoly. Dávid tehát neki is „Herthel” volt. Kár, hogy Trócsányi nem ismerte dr. Borbély Istvánnak „Unitárius polemikusok a XVI. században” c. tanulmányát, mely a 15. lapon a Pokoly—Kanyaró féle föltevést bírálva hiteles egykori adatok alapján arra az eredményre jut, hogy semmi szükség sincs a fenti föltevésre. A Kirchliche Blätter aus der ev. Landeskirche A. B. in Siebenbürgen c. erdélyi szász lutheránus heti lap XV. évf. 20. számában (1923. máj. 17.) dr. Kirsch Gusztáv „Zur Reformationsgeschichte” címen ismétli meg a Herthel-hipotézist.

Ugyanilyen története van Heltai nevének is. Kanyaró idézett Dávid-monografiájában Held-ből származtatja. Trócsányi a Magyar Nyelv 1915. évf. 76—77. lapjain „Heltai Gáspár nevééről” c. cikkében is az állítja, hogy „megmagyarosította” nevét. Az eredeti név, mint arra már Borbély István utalt „Heltai Gáspár” c. monografiájában (Budapest, 1907) „Heltner” lett volna.

A Heltai nevére vonatkozó állításokból a *Heltner* > *Heltai* változtatás hitelesen bizonyítható s így ezt a kérdést lezártnak tekinthetjük. Ellenben Dávid Ferenc nevére nézve akár a Heltner, akár a Herthel kombinációt el kell ejtenünk, mint ezt folyóiratunk jövő számában részletesen bizonyítani fogjuk.

(b. i.)

Két verses könyv. (Receanu Ilona: Vágyak visszhangja. Petrozsény, 1922. Halmágyi Mária: Fehér virágok. Kolozsvár, 1923.) Erről a két verseskönyvről csak azért szólunk, hogy felhívjuk olvasóink figyelmét a dekadenciára. Lány a szerzője mindkét könyvnek, tehát olyan valaki, akinek a lelkében min-